

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 4 juli 2017
(OR. en)

10986/17

GAF 38
FIN 454

BEGELEIDENDE NOTA

van:	de heer Jordi AYET PUIGARNAU, directeur, namens de secretaris-generaal van de Europese Commissie
ingekomen:	29 juni 2017
aan:	de heer Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie
Nr. Comdoc.:	COM(2017) 345 final
Betreft:	VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD betreffende de uitvoering en de resultaten van het Pericles 2020-programma voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij in 2016

Hierbij gaat voor de delegaties document COM(2017) 345 final.

Bijlage: COM(2017) 345 final

Brussel, 29.6.2017
COM(2017) 345 final

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE
RAAD**

**betreffende de uitvoering en de resultaten van het Pericles 2020-programma voor de
bescherming van de euro tegen valsemunterij in 2016**

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

betreffende de uitvoering en de resultaten van het Pericles 2020-programma voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij in 2016

1. Algemeen

Het Pericles 2020-programma (hierna "het programma" genoemd) is een programma voor uitwisseling, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij. Het vervangt het Pericles-programma, dat in 2001 werd ingesteld en over de periode 2002-2013 liep. Dit Pericles 2020-programma is ingesteld bij **Verordening (EU) nr. 331/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2014¹**. De toepassing ervan werd bij **Verordening (EU) 2015/768 van de Raad van 11 mei 2015²** uitgebreid tot de **niet-deelnemende lidstaten**. Volgens Verordening (EU) nr. 331/2014 loopt het programma tot en met 31 december 2020. Overeenkomstig artikel 13, lid 3, van deze verordening moet de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad jaarlijks informatie verstrekken over de resultaten van het programma. Met dit derde jaarlijkse verslag wordt voor het jaar 2016 aan die voorwaarde voldaan.

2. Uitvoering van het programma en uitkomsten van vastgelegde acties in 2016

Het jaarbudget voor de uitvoering van het programma was voor 2016 vastgesteld op 1 038 500 EUR en werd gefinancierd uit begrotingslijn 01.020400 van de algemene begroting 2016 van de Europese Unie. In totaal werd in 2016 een bedrag van 1 029 353,87 EUR vastgelegd. Het programma wordt uitgevoerd door middel van acties met cofinanciering (subsidies) van de bevoegde autoriteiten van de lidstaten en door middel van "acties van de Commissie" die rechtstreeks door de Commissie worden georganiseerd.

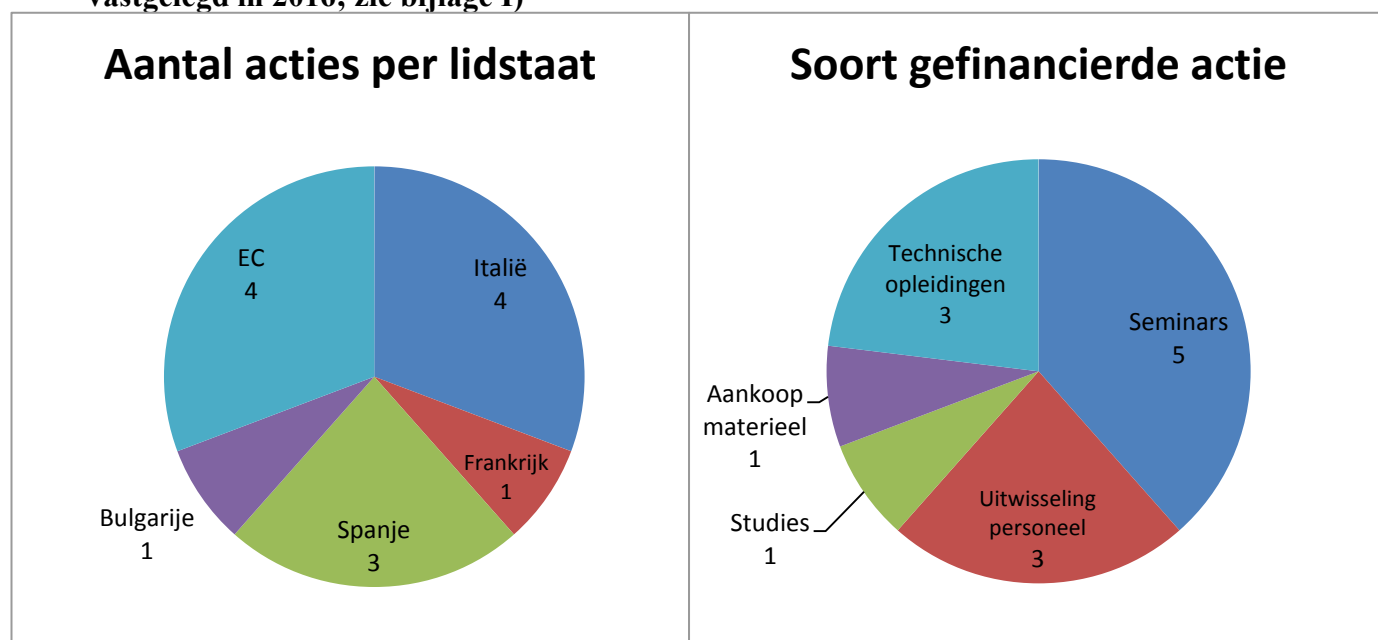
Bij de uitvoering van het programma bleek dat de lidstaten en de Commissie vastberaden zijn om de euro tegen valsemunterij te beschermen. Dankzij overleg over de meerjarenstrategie op de bijeenkomsten van de Euro Counterfeiting Experts Group (CEEG) kon 99,12 % van het totale budget 2016 worden vastgelegd. Om volledig en effectief gebruik te maken van de beschikbare vastleggingskredieten werd 45 083,16 EUR overgeheveld van subsidies naar acties van de Commissie. In 2016 werden in totaal 13 projecten uit het programma gefinancierd³. Alles samen werden negen subsidies met succes toegekend voor aanvragen die de bevoegde autoriteiten van de lidstaten hadden ingediend. Dat is hetzelfde aantal als in 2015. Voorts kregen vier acties van de Commissie financiering, ten opzichte van drie acties van de Commissie het jaar voordien. In 2016 werden vier acties uitgevoerd, terwijl negen acties nog (zullen) worden uitgevoerd in 2017 en daarna.

¹ Verordening (EU) nr. 331/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2014 tot vaststelling van een programma inzake uitwisselingen, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij (programma "Pericles 2020") (PB L 103 van 5.4.2014, blz. 1). Bij die verordening werden de Besluiten 2001/923/EG, 2006/75/EG en 2006/849/EG van de Raad ingetrokken.

² Verordening (EU) 2015/768 van de Raad van 11 mei 2015 waarbij de toepassing van Verordening (EU) nr. 331/2014 van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een programma inzake uitwisselingen, bijstand en opleiding voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij (programma "Pericles 2020") wordt uitgebreid tot niet-deelnemende lidstaten (PB L 121 van 14.5.2015, blz. 1).

³ Voor een omvattend overzicht van de in 2016 vastgelegde Pericles-acties, zie bijlage I.

Figuur I en figuur II: Aantal acties per lidstaat en soorten gefinancierde acties (acties vastgelegd in 2016; zie bijlage I)⁴

In 2016 kwamen aanvragen voor het programma uit vier lidstaten: Italië, Frankrijk, Spanje en Bulgarije. Dat houdt grotendeels verband met het feit dat de landen die het sterkst door eurovalsemunterij worden getroffen, ook vaker een beroep doen op middelen uit het Pericles-programma. Daarnaast heeft een Bulgaarse autoriteit voor het eerst een aanvraag voor het programma ingediend.

De acties waarvoor in 2016 vastleggingen plaatsvonden, kunnen als volgt worden uitgesplitst: vijf seminars/conferenties, drie technische opleidingen, drie uitwisselingen van personeelsleden, één studie en één aankoop van materieel.

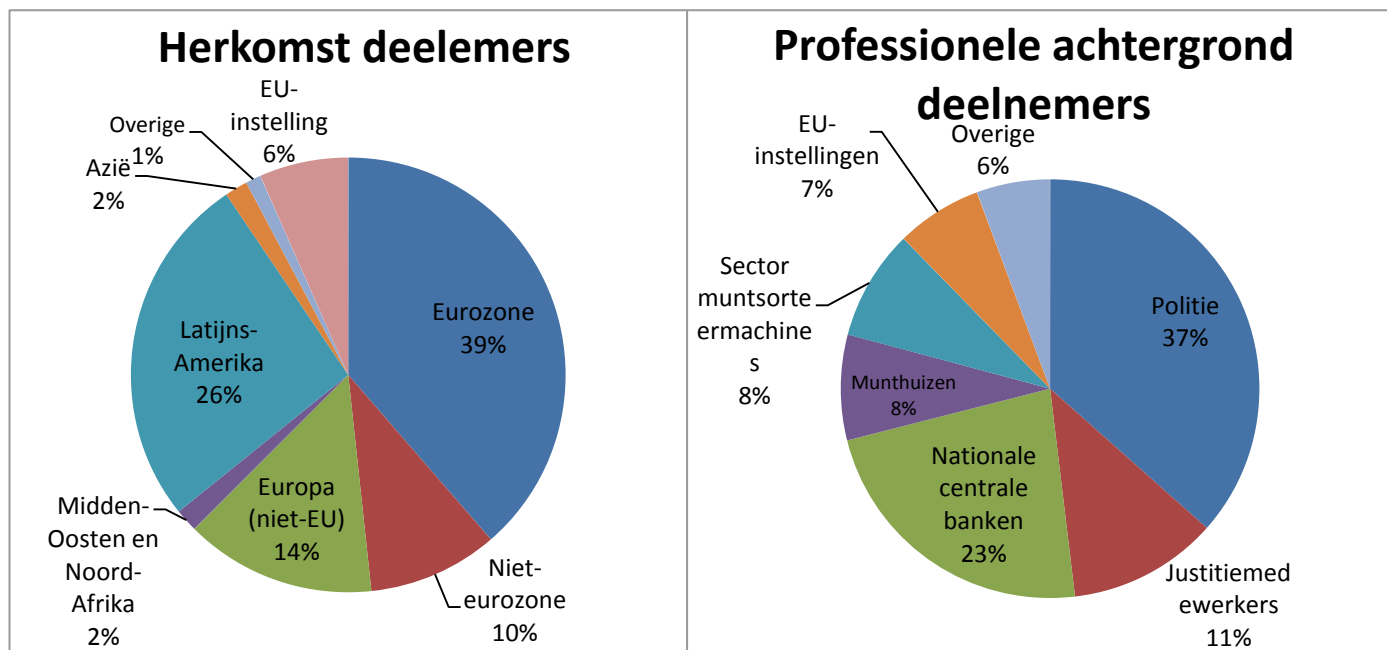
De acties vinden zowel binnen als buiten de EU plaats⁵, afhankelijk van de specifieke behoeften om de euro tegen valsemunterij te beschermen. Het programma heeft zijn regionale aanpak al vanaf de aanvang geconsolideerd door ook bijzonder gevoelige regio's in de wereld te betrekken bij de uitvoering van acties. Er gaat bijzondere aandacht naar Latijns-Amerika (twee acties georganiseerd door Spanje en één actie van de Commissie) en Zuidoost-Europa (twee acties georganiseerd door Italië en één actie door Bulgarije).

De figuren III en IV geven een uitsplitsing naar herkomst en professionele achtergrond van de deelnemers aan het programma.

⁴ Alle gegevens hebben betrekking op zowel in 2016 uitgevoerde acties als acties die na 2016 (zullen) worden uitgevoerd.

⁵ Een aantal acties wordt ook nog in 2017 uitgevoerd.

Figuur III en figuur IV: Herkomst en professionele achtergrond van deelnemers⁶ (acties vastgelegd in 2016; zie bijlage I)⁷

Naar raming 528 deskundigen nemen deel aan acties waarvoor in 2016 vastleggingen plaatsvonden⁸.

Wat herkomst betreft, kwamen de deelnemers uit 60 landen. Het merendeel van de deelnemers aan opleidingen (63 %) kwam uit Europa: 39 % uit lidstaten van de eurozone, 14 % uit Europese landen van buiten de EU en 10 % uit lidstaten die niet tot de eurozone behoren. 26 % van de deelnemers kwam uit Latijns-Amerika, wat een aanzienlijke stijging is ten opzichte van het voorgaande jaar⁹; zij vormen nu de op één na grootste groep deelnemers. Tot slot komt 2 % uit het Midden-Oosten en Noord-Afrika en 2 % uit Azië.

Wordt naar de professionele achtergrond van de deelnemers gekeken, dan blijkt 37 % van het totale deelnemersveld uit de politiediensten afkomstig. Die sterke vertegenwoordiging heeft te maken met het feit dat de politie zich bij de strijd tegen eurovalsemunterij in de frontlijn bevindt. Bij deze politiemensen gaat het om zowel rechercheurs als technici. Niettemin maken de andere categorieën deelnemers 63 % van het totaal uit, een aanzienlijke stijging ten opzichte van de 47 % in het voorgaande jaar. Met name de relatieve deelname van centrale

⁶ De categorie "overige" omvat onder meer Interpol, medewerkers van nationale ministeries en vertegenwoordigingen, en medewerkers van academische instellingen.

⁷ Alle gegevens hebben betrekking op zowel de in 2016 uitgevoerde acties als acties die na 2016 (zullen) worden uitgevoerd.

⁸ 174 deskundigen namen deel aan acties die in 2016 plaatsvonden en 354 deskundigen nemen deel of zullen deelnemen aan acties die na 2016 plaatsvinden.

⁹ Dit is een stijging ten opzichte van de 14 % tijdens de uitvoering van het Pericles-programma in 2015; COM(2016) 419 final.

banken is aanzienlijk toegenomen (23 %)¹⁰. Voorts blijft de deelname van mensen uit de gerechtelijke wereld hoog (11 %)¹¹ en stijgt het aantal deelnemers uit munthuizen (8 %)¹². Ten slotte zorgt de uitvoering van de actie van de Commissie "conferentie over de echtheidscontrole van euromunten" voor een groot aantal deelnemers uit de sector van de muntsorteermachines (8 %). Dit bevestigt dat de particuliere sector een belangrijke partij is in de strijd tegen valsemunterij.

Daardoor komen bij de uitvoering van het programma, zoals geëist in Verordening (EU) nr. 331/2014, de grensoverschrijdende en multidisciplinaire dimensies beter aan bod.

3. Overzicht van de in 2016 vastgelegde acties: voornaamste ontwikkelingen¹³

Voor 2016 laat de uitvoering van het programma een aanhoudend positieve trend zien, met een sterkere differentiatie van de professionele achtergrond van de deelnemers door de jaren heen. In 2016 vormt de politie voor het eerst niet de absolute meerderheid van de deelnemers. Met name de significante stijging van het aantal deelnemers van centrale banken en de toenemende deelname van de gerechtelijke wereld, munthuizen en de sector van de muntsorteermachines aan acties is opmerkelijk. Voorts laten de vastleggingen voor 2016 een verdere diversificatie zien van de bevoegde nationale autoriteiten die aanvragen voor het programma indienden. Zo heeft de Bulgaarse nationale bank voor het eerst een aanvraag ingediend voor Pericles-middelen. Rekening houdend met de prioriteiten van het programma voor 2016¹⁴, kunnen de volgende voornaamste ontwikkelingen worden gesignaleerd:

Regionale internationale samenwerking

Het programma is erin geslaagd om zijn sterke regionale internationale samenwerking in 2016 te handhaven en verder te versterken:

- drie acties vonden plaats/zullen plaatsvinden in Latijns-Amerika, waarbij deskundigen uit een groot aantal Latijns-Amerikaanse landen worden samengebracht;
- drie acties vonden plaats/zullen plaatsvinden in Zuidoost-Europa, waardoor de sterke samenwerking in deze regio in stand wordt gehouden.

Internet/darknet

Meerdere in 2016 vastgelegde acties waren gericht op de dreiging die uitgaat van het internet/darknet bij de strijd tegen valsemunterij, waarbij de nadruk lag op de doeltreffendheid van onderzoekstechnieken en de behoefte aan een gecoördineerde respons op de dreiging:

- het gefinancierde "Seminar: A new threat on euro counterfeiting - the Deep Web and cryptocurrencies", georganiseerd door het Italiaanse centrale bureau, vindt in april 2017 in Rome plaats;
- voorts werd dit onderwerp behandeld tijdens zowel de door het UCAMP¹⁵ georganiseerde conferentie "A Community Strategy to Protect the Euro in the

¹⁰ Dit is een stijging ten opzichte van de 19 % tijdens de uitvoering van het Pericles-programma in 2015; COM(2016) 419 final.

¹¹ Dit is een stijging ten opzichte van de 10 % tijdens de uitvoering van het Pericles-programma in 2015; COM(2016) 419 final.

¹² Dit is een stijging met 5 procentpunt ten opzichte van de uitvoering van het Pericles-programma in 2015; zie COM(2016) 419 final.

¹³ Voor een omvattend overzicht van de in 2016 vastgelegde Pericles-acties, zie bijlage I.

¹⁴ De prioriteiten worden vermeld in het jaarlijkse werkprogramma dat is gehecht aan besluit C(2016) 316 final van de Commissie van 27 januari 2016 betreffende de vaststelling van het werkprogramma 2016 van het Pericles 2020-programma.

¹⁵ Ufficio Centrale Antifrode dei Mezzi di Pagamento.

Mediterranean Area" als de door de BIBE¹⁶ georganiseerde conferentie "Curso de Formación sobre Falsificación de Moneda para Expertos de Países Iberoamericanos".

Studie over nieuwe veiligheidskenmerken

- In 2016 kon met het programma de tweede fase van de studie over "Nanogestructureerde fotochromische polymeren voor nieuwe veiligheidskenmerken voor munten" worden gefinancierd, als een voortzetting van de eerste fase die eerder was gefinancierd uit het budget 2014 van het programma. Die studie wordt georganiseerd door Monnaie de Paris en heeft als doel de ontwikkeling van nieuwe interactieve materialen voor betere veiligheidskenmerken voor toekomstige euromunten te onderzoeken en zo het risico op namaak van munten aanzienlijk te verminderen.

Classificatie en/of echtheidscontrole van euromunten en -biljetten

Meerdere in 2016 vastgelegde acties waren gericht op kwesties die te maken hadden met de classificatie en/of echtheidscontrole van euromunten en -biljetten:

- een gefinancierde uitwisseling van personeel over de classificatie van de euro, georganiseerd door de Bank van Spanje;
- een actie van de Commissie om de achterstand van de lidstaten wat betreft de classificatie van munten aan te pakken;
- een actie van de Commissie, georganiseerd in samenwerking met en ter ondersteuning van het Europees Technisch en Wetenschappelijk Centrum (ETWC), waarbij opleidingen worden gegeven over de LICO-databank die de nationale analysecentra voor munten (NACM's) in de lidstaten moeten gebruiken om muntsorteermachines te registreren overeenkomstig artikel 5, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1210/2010¹⁷;
- een conferentie over de echtheidscontrole van euromunten, waaraan vertegenwoordigers van de sector van de muntsorteermachines zullen deelnemen. Deze conferentie wordt georganiseerd als een actie van de Commissie in samenwerking met en ter ondersteuning van het Europees Technisch en Wetenschappelijk Centrum (ETWC). Ze heeft als specifiek doel alle belanghebbenden beter bewust te maken van en de gelegenheid te bieden van gedachten te wisselen over hun voornaamste gemeenschappelijke punten van zorg wat betreft de echtheidscontrole van euromunten en de behandeling van euromunten die ongeschikt zijn voor circulatie overeenkomstig Verordening (EU) nr. 1210/2010¹⁸. Er zal een overzicht worden gegeven van de belangrijkste technische ontwikkelingen voor muntsorteermachines, de toekomstige uitdagingen en de evolutie van de markt, en tevens worden aangegeven hoe daarmee om te gaan.

4. Uitvoering van acties in 2016 die waren vastgelegd onder vorige budgetten van het programma

¹⁶ Brigada de Investigación del Banco de España.

¹⁷ De LICO-tool (*List of COin processing machines*, lijst van muntsorteermachines) is een IT-tool die ECFIN heeft ontwikkeld voor het beheer van en het toezicht op de "geconsolideerde lijst van succesvol geteste of conform verklaarde muntsorteermachines" overeenkomstig artikel 5, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1210/2010. Die IT-tool zal ondersteuning bieden aan de aangewezen nationale autoriteiten van de lidstaten om de verordening uit te voeren en hen in de gelegenheid stellen de samenvatting van het verslag van de detectietest bij de ETWC in te dienen.

¹⁸ PB L 339 van 22.12.2010.

In 2016 werden negen acties uitgevoerd die waren vastgelegd onder vorige budgetten van het programma¹⁹. Voor zeven van die acties ging het initiatief uit van de bevoegde nationale autoriteiten van EU-lidstaten - namelijk Frankrijk, Spanje, Duitsland, Kroatië en Italië - terwijl voor twee andere acties het initiatief van de Commissie kwam. De acties kunnen als volgt worden uitgesplitst: vijf seminars, drie uitwisselingen van personeelsleden en een studie. Regionaal gezien ging bijzondere aandacht naar Zuidoost-Europa, China, Latijns-Amerika en het Middellandse Zeegebied.

Bijzondere vermelding verdient de 12e Euro South East-conferentie die in oktober 2016 in Zagreb (Kroatië) plaatsvond. Dat was de voortzetting van de Euro South East-conferenties, die van vitaal belang zijn gebleken voor het versterken van de samenwerking tussen bevoegde nationale autoriteiten in Zuidoost-Europa, waar diverse hotspots voor mogelijke doorvoer en productie van valse euro's te vinden zijn.

5. Conclusie en volgende stappen

De Commissie verspreidt voortdurend de resultaten van de in het kader van het programma ondersteunde acties onder de deskundigen van de Euro Counterfeiting Experts Group (ECEG). In 2016 vonden drie ECEG-bijeenkomsten plaats.

Het programma sluit goed aan op en is complementair met andere relevante programma's en acties op Unieniveau, omdat het uitsluitend inzet en gericht is op het voorkomen en bestrijden van een specifieke vorm van georganiseerde misdaad: eurovalsemunterij. Dat geldt met name voor het Hercules III-programma van OLAF²⁰, dat de financiële belangen van de Unie beschermt. Het programma is ook sterk complementair met onder meer het Fonds voor interne veiligheid - Politie van DG Home²¹, dat gericht is op misdaadpreventie en -bestrijding in het algemeen.

Het Pericles 2020-programma blijft een belangrijk en doeltreffend instrument in de strijd tegen valsemunterij. Dit wordt onderstreept door het feit dat het beschikbare budget voor 2016 volledig werd vastgelegd. Voorts illustreren de volgende gevallen hoe het programma in 2016 heeft bijgedragen aan de bescherming van de euro tegen valsemunterij: in mei 2016 is in Kosovo een nieuwe verordening aangenomen over alle aspecten van cashtransacties in euro²², nadat de vertegenwoordigers aan meerdere Pericles 2020-acties hadden deelgenomen²³. Daarnaast nam rechtshandavingspersoneel dat een Pericles 2020-opleiding heeft genoten in 2016 deel aan de ontmanteling van drie illegale drukkerijen in Colombia en aan de arrestatie van 49 personen die verdacht werden van vervalsing van de euro in Peru²⁴.

¹⁹Voor een omvattend overzicht van Pericles-acties die onder vorige budgetten van het Pericles 2020-programma zijn vastgelegd, maar in 2016 werden uitgevoerd, zie bijlage II.

²⁰ Verordening (EU) nr. 250/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2014 tot vaststelling van een programma voor de bevordering van acties op het gebied van de bescherming van de financiële belangen van de Europese Unie (programma "Hercules III") en tot intrekking van Besluit nr. 804/2004/EG (PB L 84 van 20.3.2014, blz. 6).

²¹ Verordening (EU) nr. 513/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 tot vaststelling, als onderdeel van het Fonds voor interne veiligheid, van het instrument voor financiële steun voor politieke samenwerking, voorkoming en bestrijding van criminaliteit, en crisisbeheer en tot intrekking van Besluit nr. 2007/125/JBZ van de Raad (PB L 150 van 20.5.2014, blz. 93).

²² Deze benaming laat de standpunten over de status van Kosovo onverlet en is in overeenstemming met Resolutie 1244/1999 van de VN-Veiligheidsraad en het advies van het Internationaal Gerechtshof over de onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo.

²³ Informatie die werd ontvangen na overleg met de Kosovaarse autoriteiten in het kader van de tussentijdse evaluatie van het Pericles 2020-programma.

²⁴ Informatie die tijdens de ECEG-bijeenkomst van 16 maart 2017 van Europol en de Brigada de Investigacion del Banco de Espana werd ontvangen.

Het programma biedt een basis om studies te ondersteunen, samenwerking in stand te houden en uit te breiden, en goede praktijken uit te wisselen tussen alle spelers die bij de strijd tegen eurovalsemunterij zijn betrokken. Op basis van de uitkomsten van de uitvoering van het programma en de voortdurende analyse van opkomende dreigingen die in de ECEG worden besproken, zijn de volgende prioriteiten voor 2017 vastgesteld²⁵:

- ondersteunen van activiteiten die inzetten op het versterken van samenwerking tussen de lidstaten die bijzonder worden getroffen door de productie of verspreiding van vals geld;
- stimuleren van samenwerking met autoriteiten uit derde landen waarvoor er vermoedens of bewijzen bestaan van de productie van valse euro's;
- in stand houden van een doeltreffend kader voor de bescherming van de euro in Zuidoost-Europa;
- nieuwe ontwikkelingen: technische ontwikkelingen op het gebied van muntsorteermachines, de verspreiding van vals geld en kwalitatief hoogwaardige onderdelen op het internet en de toenemende belangstelling voor eurovalsemunterij bij criminelen in derde landen.

²⁵ De prioriteiten van het programma voor 2017 zijn een onmisbaar onderdeel van het jaarlijkse werkprogramma, dat is gehecht aan besluit C(2016) 8778 final van de Commissie van 3 januari 2017 betreffende de vaststelling van het werkprogramma 2017 van het Pericles 2020-programma.